

Opstaan voor het goede

*Verkiezingsprogramma ChristenUnie Utrechtse Heuvelrug
2026-2030*

ChristenUnie
Utrechtse Heuvelrug

Inleiding

Opstaan voor het goede in Utrechtse Heuvelrug

Wij geloven dat mensen zijn gemaakt om samen te leven, en God te eren. Dat is een andere visie dan het individualisme van onze tijd. Wij willen een samenleving waarin mensen elkaar de hand reiken. Mensen moeten de vrijheid hebben om zelf verantwoordelijkheid te nemen; de gemeente moet dienstbaar zijn aan die vrijheid. Voor wie het zelf niet redt, zorgen we samen.

De ChristenUnie wil opstaan voor het goede. Wat is dan 'het goede'? Daarover lezen we in de Bijbel het volgende: *'Je weet wat de Heer van je wil: niet anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.'* (Micha 6:8)

Wij willen opstaan voor initiatieven in de samenleving die goed zijn voor de mens. Dat kunnen we zo samenvatten:

- een hoopvolle samenleving voor ons en de generaties na ons
- een economie van genoeg, met respect voor de schepping
- een rechtvaardige en betrouwbare overheid.

De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen nadenken over beleid vanuit Gods liefde voor de mensen in Utrechtse Heuvelrug. Doe met ons mee!

[Tip: Dit document bevat 36 pagina's. U kunt het gebruiken als naslagwerk om op te zoeken wat u belangrijk vindt.](#)

De kandidaten (en medewerkers) van de ChristenUnie in Utrechtse Heuvelrug

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Thema 1 Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief	5
Hoofdstuk 1 Een goede toekomst voor onze kinderen	6
Hoofdstuk 2 Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat.....	9
Hoofdstuk 3 Meedoen in de samenleving	13
Hoofdstuk 4 Een thuis voor iedereen.....	15
Hoofdstuk 5 Kunst, cultuur en sport	17
Thema 2 Opstaan voor een dienstbare economie voor mens en natuur	20
Hoofdstuk 6 Een economie van genoeg	21
Hoofdstuk 7 Zorg voor de schepping	24
Hoofdstuk 8 Een goed bereikbaar Utrechtse Heuvelrug.....	27
Thema 3 Opstaan voor een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht	31
Hoofdstuk 9 Betrouwbare overheid	32
Hoofdstuk 10 Een veilige samenleving	34

Thema 1:

Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

ChristenUnie

Thema 1

Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

Hoofdstuk 1. Een goede toekomst voor onze kinderen

We willen dat onze kinderen, de generatie van de toekomst, een hoopvol perspectief hebben. We steunen gezinnen, als de belangrijke plek waar jongeren hopelijk liefdevol en veilig opgroeien.

Hoofdstuk 2. Zorg voor wanneer het niet vanzelf gaat

We investeren in buurthuizen, speeltuinen en plekken van ontmoeting en stimuleren het werk van vrijwilligers. We werken aan preventie om gezondheid te behouden. We overschatten niet wat we van mantelzorgers kunnen vragen en ontlasten hen waar mogelijk. En als ziekte en pijn het leven overnemen, werken we aan een omgeving, gezelschap en zorgzaamheid die het leven waardevol maken.

Hoofdstuk 3. Iedereen doet mee

In een samenleving waarin we omzien naar elkaar, krijgt iedereen de kans om volwaardig mee te doen. Werk, vrijwilligerswerk of dagbesteding is daarbij een belangrijke pijler. De ChristenUnie zet zich in om inwoners in zwaar weer zo goed mogelijk te ondersteunen, wat de oorzaak ook is: armoede, schulden, een beperking, enz.

Hoofdstuk 4. Een thuis voor iedereen

Iedereen heeft een huis nodig. Een woning die betaalbaar en energiezuinig is. Een huis dat in een wijk staat met genoeg groen, en waar buren elkaar helpen.

Hoofdstuk 5. Kunst, cultuur en sport

Kunst en cultuur verrijken het leven en de samenleving met hun creativiteit en zingeving. Sport heeft die verbindingskracht ook en helpt mee aan een gezonde levensstijl.

Hoofdstuk 1

Een goede toekomst voor onze kinderen

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Investeren in gezinnen en gemeenschappen

We steunen gezinnen, als de belangrijke plek waar jongeren liefdevol en veilig opgroeien. We zorgen dat families kunnen rondkomen en verbeteren de vindbaarheid van minima-regelingen. We blijven kinderarmoede bestrijden.

Sociale media

Sociale media maken onze kinderen en jongeren verslaafd aan schermpjes en zorgen voor continue prikkels. Jongeren ervaren prestatiedruk vanwege de 'volmaakte' rolmodellen. Voor zover we daar als gemeente iets aan kunnen doen, willen we schermvrij opgroeien stimuleren.

Verslavende middelen

We moeten gebruik van drugs, alcohol en tabak onder onze jongeren aanpakken, want verdovende en verslavende middelen slopen onze kinderen en jongeren. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een goed voorbeeld van een Nederlandse preventieaanpak voor gemeenten. De ChristenUnie wil daarin investeren.

Grote uitdagingen in jeugdhulp

Het ouderschap staat momenteel behoorlijk onder druk doordat ouders steeds meer moeten werken. Daarnaast is het opvoeden meer en meer het privédomein van de ouders geworden, sociale verbanden die kunnen helpen en ondersteunen zijn veelal weggevallen. Ouders zoeken vandaag de dag steeds vaker steun bij professionele hulp. Alleen: problematiseren en diagnosticeren helpt jongeren niet of nauwelijks. Wat nodig is, is verbinding. Kinderen en jongeren hebben een veilige omgeving nodig, de aanwezigheid van hun ouders, en meesters en juffen die tijd en aandacht voor ze hebben. Naast gezin en school zijn een sport-, muziek-, of toneelvereniging belangrijk om op een gezonde, gewone manier op te groeien.

Daarnaast kan de stap naar professionele hulp gezet worden. Maar ook in de jeugdhulp zijn er grote uitdagingen. Bijvoorbeeld de belangen van aanbieders, de verwachtingen van mensen die om hulp vragen en de manier waarop de we zijn gaan denken in meetbaarheid, DSM-classificaties, interventies en efficiency.

Er zijn geen simpele oplossingen, en ze zijn ook niet allemaal met politieke besluiten te beïnvloeden. Een belangrijke uitdaging voor gemeenten is om te zorgen dat jeugdhulp voor kwetsbare kinderen en jongeren toegankelijk blijft. Dat vraagt volgens de ChristenUnie allereerst: investeren in gezinnen en gemeenschappen. Denk hierbij aan ontmoetingsgroepen van jonge ouders of inloophuizen met geregelde activiteiten. Hierbij moet de overheid zelfzorg stimuleren, bijvoorbeeld met cursussen voor mentale gezondheid, relaties of opvoeding, en ook samenzorg bevorderen (zoals zelfhulpgroepen). En tegelijkertijd zorgen dat voor echt kwetsbare kinderen professionele hulp beschikbaar blijft. We willen naar een diagnoseluwe gemeente, waar hulp, verbinding en zorg wordt gezocht in de al bestaande kring om iemand heen. In Veendam is een prachtig voorbeeld van hulp die aangeboden wordt via huisartsen en scholen; dat kan voor ons ook als inspiratie dienen.

Sterke relaties

Sterke relaties met ouders, kinderen, geliefden en vrienden maken het leven mooi en geven steun als het tegenzit. Het is allereerst onze eigen verantwoordelijkheid om te bouwen aan sterke relaties. De gevolgen van problemen in relaties en gezinnen dragen we echter ook als samenleving. Daarom vinden we dat de overheid ook een rol heeft in het oplossen van problemen op dit vlak. Zie ook: www.het-huis-op-de-rots.nl.

Aandacht voor het hele gezin

De ChristenUnie wil dat zorginterventies gaan om het kind in de context, in plaats van individuele zorginterventies. Individuele interventies kunnen namelijk kinderen impliciet de boodschap meegeven dat zij het probleem zijn, terwijl de context grotendeels bepalend is. We denken hierbij aan de stabiliteit van relaties, armoede en schulden, werkloosheid of verslaving. Dit vraagt om teams van professionals, die tijd en ruimte hebben om zich te verbinden aan de meest ingewikkelde zorgvragen.

De ChristenUnie staat op voor:

- Investeren in gezinnen! Uithuisplaatsingen moeten zoveel als mogelijk voorkomen worden, want een kind in

jeugdhulp met verblijf komt zelden terug naar huis. Desnoods met coaches die tijdelijk 24 uur per dag in het gezin zijn (kijk ter inspiratie naar het Tv-programma SuperNanny). Uiteindelijk is dat goedkoper, want het draagt bij aan versterking van het opvoedklimaat thuis. We zijn blij met initiatieven zoals Buurtgezinnen.

- Investeren in jongerenwerkers, sportcoaches, vrijwilligers en andere (pedagogische) werkers.
- Aansluiting bij de Baby-groentetas waar al 17 gemeentes in Nederland aan meedoen. Gezinnen met baby's van vier tot zes maanden krijgen acht weken lang gratis een tas met biologische groentes, inclusief recepten voor baby en ouders. Wat je als baby proeft, lust je later ook.
- Een leven zonder verslaving voor onze kinderen en jongeren, digitaal of anderszins. Zet in op lessen op scholen over middelengebruik, schermvrij opgroeien, cyberpesten en sociale media. Wij willen ouders stimuleren hun kind pas na zijn of haar 14e jaar een smartphone te geven (en tot die tijd een startphone of dumbphone). We zijn blij met bewegingen van ouders zoals Smartphonevrij opgroeien.
- Een adequate ondersteuning van ouders en verzorgers (en hun steunfiguren). De ChristenUnie wil opvoedondersteuning op plekken waar ouders in het dagelijks leven komen organiseren, zoals bij de kinderopvang en basisscholen.
- Ondersteuning bij relatieproblemen en (v)chtscheidingsproblematiek. Twee op de drie kinderen met jeugdhulp komen uit gescheiden gezinnen. Dit laat zien hoe ontwrichtend dit voor hen kan zijn. Het doel is om complexe scheidingen te voorkomen en leed bij kinderen te verminderen, bv door middel van een echtscheidings-/relatieloket, en het liefst een budget voor relatietherapie als mensen dat zelf niet kunnen betalen.
- Een goede plek voor kinderen die niet thuis kunnen wonen. We willen dat Utrechtse Heuvelrug jaarlijks meedoet met de pleegzorgcampagne en hiervoor middelen ter beschikking stelt. Daarnaast moet de gemeente netwerkpleegzorg beter onder de aandacht brengen.
- Een goede samenwerking tussen de gemeente en de huisarts als het om de jeugdzorg gaat. Het is belangrijk om de POH (praktijkondersteuner huisarts) Jeugd te continueren.
- Een goede verbinding tussen onderwijs en zorg. Kinderopvang, onderwijs, welzijn en lokale teams spelen naast gezinnen een belangrijke rol in de pedagogische basis van jongeren. We zijn blij met zorgprofessionals op scholen in onze gemeente, om duurdere psychologische hulp te voorkomen.
- We kunnen lessen leren van de gemeente Veendam met de aanpak van de jeugdzorg. De aantallen zorgaanbieders zijn sterk teruggebracht. Professionals zijn gemakkelijk bereikbaar omdat ze bij huisartsen en op scholen kantoor houden. Randvoorwaarde is voor de ChristenUnie behoud van keuzemogelijkheid op grond van identiteit.
- Bied tijdens een wachttijd alvast hulp aan (bijvoorbeeld "Wachtverzachter").
- Opvangen in een groep. Met lotgenoten je problemen doornemen kan kostenbesparend werken want een collectief traject is goedkoper dan een individueel traject.
- Mensen met een migratieachtergrond staan veel minder open voor interventies achter hun voordeur. Het is essentieel dat zorgprofessionals een vertrouwensband opbouwen.
- Onderzoek welke mogelijkheden er zijn om jongeren te leren wat het aangaan van een relatie betekent en hoe je kunt investeren in het goed houden van een relatie ter voorkoming van echtscheiding.
- De gemeenteraad blijft ook binnen het regionale samenwerkingsverband nauw bij ontwikkelingen in het sociale domein betrokken onder andere via de verdere ontwikkeling van de sociale indicatoren om de effecten van maatregelen te meten.
- De gemeente Utrechtse Heuvelrug blijft investeren in vroegtijdige signalering en maatwerk als het echt vastloopt. Daarin zijn veel creatieve oplossingen mogelijk. Denk aan koppelen met begeleiding van vastgelopen jongeren aan ouderen ("Tieners tegen kwalen" van omroep MAX), inzet van jongerencoaches, enz. Uiteraard in samenwerking met onder andere scholen, ouders, jongeren, wijkagent.

Femicide en huiselijk geweld

De ChristenUnie wil dat Utrechtse Heuvelrug ieder jaar meedoet met het initiatief Orange the World om aandacht te vragen voor vrouwen- en kindermishandeling. Stimuleer lokale en regionale media om altijd informatie over hulplijnen te plaatsen bij artikelen en programma's waarin gendergerelateerd geweld een rol speelt. Zorg voor voldoende veilige opvangplaatsen voor vrouwen. Versterk de rol van handhavers, boa's en politie. Stimuleer preventie binnen de horeca- en uitgaanssector. Vergroot bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie.

Goed en vrij onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Goed en vrij onderwijs, dat bijdraagt aan de brede ontwikkeling van jongeren. Ouders moeten de ruimte houden om zelf te kiezen voor onderwijs dat past bij hun overtuigingen.

De ChristenUnie staat op voor:

- Scholen waar kinderen en leerkrachten graag zijn. Daarom pleit de ChristenUnie voor een IHP (integraal huisvestingsplan) waarin huisvestingsvraagstukken niet tot economische en materiële aspecten beperkt wordt, maar waar de kern is wie de gebruikers zijn en wat die nodig hebben om ontmoeting en leren tot stand te brengen. Het geldende IHP bevat gedragen oplossingen voor de scholenbouw in de komende jaren en verdient een continue financiering.
- Soms is renovatie beter dan nieuwbouw (uit duurzaamheidsoogpunt). Er zijn talloze voorbeelden in Nederland van geslaagde renovaties. Er kunnen dan ook biobased materialen worden gebruikt.
- De Maatschappelijke Diensttijd (MDT) kan jongeren actiever betrekken in de gemeente, wat bijdraagt tot meer sociale cohesie en verbinding met elkaar. Mooie voorbeelden zijn te vinden in Leeuwarden door de inzet van 'Time to Connect', in Den Haag met 'Haagsche Helden' en in Ede met het netwerk 'Dien je stad'. We moeten hier niet op bezuinigen.
- Jong ondernemerschap waardoor jongeren in aanraking komen met mensen en uitdagingen buiten hun eigen omgeving.
- Aanpak laaggeletterdheid; ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. Dat kan leiden tot isolement of schulden. Laaggeletterdheid onder autochtone Nederlanders is lastig te detecteren: schaamte, smoezen en onwil maakt dit probleem onzichtbaar. We bestrijden laaggeletterdheid door taalhuizen in bibliotheken te financieren inclusief taalhuiscoördinatoren. Bibliotheek ZOUT is hiervoor gecertificeerd. De voorleesexpres is een manier om te ontdekken dat er laaggeletterdheid in een gezin is, daarom moet de Voorleesexpres ook na 2026 blijven bestaan.
- Nieuwkomeronderwijs is belangrijk. Daarom is het van belang dat Utrechtse Heuvelrug weer begint met een (taal)schakelklas. We zijn blij met de school op het AZC en dat er nieuwbouw komt.

Hoofdstuk 2

Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat

Waar staat de ChristenUnie voor op?

We geloven dat mensen door God zijn gemaakt om naar elkaar om te zien. Als het gaat om onze gezondheid of ons welzijn, maar ook als je op de vlucht bent voor honger of vervolging, of als je hier bent om te werken. Dat kan alleen als mensen elkaar kennen en zich betrokken voelen. De gemeente kan daarbij voorzien in wat er nodig is om elkaar te leren kennen en door ruimte te geven aan initiatieven vanuit bewoners en organisaties.

De zorg staat echter onder druk door vergrijzing en een steeds groter beroep op mantelzorgers. We kunnen de zorg alleen toekomstigbestendig maken als de samenleving zich aanpast. De overheid kan dit ondersteunen door te kiezen voor structurele investeringen in preventie, zodat niet achteraf moet worden gerepareerd wat voorkomen had kunnen worden. Maar ook door te bevorderen dat gemeenschappen bloeien, bijvoorbeeld met nieuwe gemeenschappelijke woonvormen en buurtcentra. En door een maatschappelijk debat over de begrenzing van zorg, het bestrijden van eenzaamheid en suïcide en het versterken van het goede samenleven.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er ondersteuning vanuit de WMO beschikbaar blijft voor de echt kwetsbaren. Als gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om een inkomensafhankelijke bijdrage te vragen voor WMO-voorzieningen, dan zal gemeente Utrechtse Heuvelrug daar gebruik van maken met toepassing van de inkomensgrenzen die gelden voor de minima-inkomens.

Belangrijk is om op een andere manier te kijken naar ziekte en beperking. De zienswijze vanuit Positieve Gezondheid is dat er gekeken wordt naar wat wél kan, naar wat ons veerkracht geeft en hoe we een betekenisvol leven kunnen leven. Dit geeft ruimte om mee te kunnen doen in de samenleving en van betekenis te zijn voor de ander.

‘De zorg’ is een breed begrip. Het is het samenspel tussen professionele ‘formele zorg’, zoals ouderen-, gehandicapten- en jeugdzorg, en de meer informele zorg, zoals burenhulp, vrijwilligers, welzijnswerk, mantelzorg en de betrokkenheid van kerken. We mogen de kracht van onderlinge bemoediging en troost niet onderschatten. Zorg is ‘er zijn voor elkaar’: eens per week samen met een oudere koken en eten, een maatje zijn voor iemand met schulden of als groep een klus doen bij een gezin dat leeft in armoede.

Informele hulp kan niet alle zorg vervangen. Maar door zorg en ondersteuning weer in de samenleving te integreren, maken we zorg van iedereen.

Vrijwilligersorganisaties en lokale sociale voorzieningen moeten voldoende financiering hebben. We blijven Huis Doorn en Kasteel Amerongen steunen als het met sluiting bedreigd wordt, vanwege de vele vrijwilligers die hierbij betrokken zijn en de toeristische waarde.

Waar mogelijk verminderen we regels en registratiedruk, zodat er meer tijd is voor menselijk contact. We gaan uit van deskundigheid en vertrouwen. Ook nemen we drempels weg voor niet commerciële woonvormen met gezamenlijke ruimtes voor ontmoeting. En geven dit soort initiatieven voorrang als het gaat om het aankopen van vrijgekomen grond. Ouders die geleden hebben onder de toeslagenaffaire worden (nu ook al) ondersteund door sociale teams.

2.1 Eenzaamheid en mentale gezondheid

- Wij blijven buurtcentra en inloophuizen ondersteunen waar mensen samenkomen voor een luisterend oor.
- Het verenigingsleven en kerken zijn belangrijk voor verbinding in de samenleving, dit helpt betekenisvolle sociale contacten te leggen. Belangrijk is om aan te sluiten bij wat verschillende groepen mensen nodig hebben, bv jongeren, ouderen, mensen met een ggz-aandoening. De gemeente maakt dit financieel mede mogelijk en/of neemt drempels weg waar dat nodig is.
- De gemeente heeft zich aangesloten bij het actieprogramma ‘Eén tegen eenzaamheid’ en dementie vriendelijke gemeente, dat willen we graag zou houden.
- We werken eraan mee dat het aantal zelfdodingen omlaaggaat. (Dat is een gemeente vanaf 2026 ook verplicht). De belangrijkste groepen zijn 50+, jongeren en agrariërs. Als het gaat om jongeren, die wonen soms in de ene plaats en gaan in de andere plaats naar school; regionale samenwerking is dus bevolen. We financieren trainingen in het sociale domein om het gesprek makkelijker aan te gaan en geven aandacht aan suïcidepreventie in het onderwijs. We doen mee aan de suïcide preventieweek en het landelijke actienetwerk suïcidepreventie. Ook kunnen we denken aan hekken bij de spoorbanen of borden die wijzen op 113.

- Het zou geweldig zijn als op middelbare scholen les wordt gegeven over mentale gezondheid zodat mensen van jongs af aan weten hoe ze zelf kunnen bijdragen aan hun mentale gezondheid. Een belangrijke start is dat alle betrokken organisaties met elkaar om tafel zitten, iedereen heeft een puzzelstuk in handen. De gemeente kan hier regie op voeren.

2.2 Gezondheid en preventie

- We zetten in op Positieve Gezondheid en laten dit doorwerken op allerlei beleidsterreinen.
- De gemeente stimuleert gezonde voeding, voldoende beweging en een leven zonder verslaving (onder andere m.b.v. JOGG (Jongeren op gezond gewicht) en/of Meer bewegen voor Ouderen) en neemt dit op in het lokale en/of regionale Preventieakkoord.
- De gemeente maakt gezondheidsbeleid concreet, gebaseerd op data die de GGD heeft over de gezondheid en ziektelast van de inwoners. In dat beleid worden inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken bij de uitvoering.

Ouderen

- Stimuleren van sport, bewegen en deelname valpreventie.
- We zijn blij met de helpdesks voor hulp bij digitalisering en bevorderen digitale vaardigheid van ouderen, zoals in openbare bibliotheken. Ook als het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) vanaf 2026 niet meer verplicht is, vinden we het van belang om IDO te behouden en dus ook te bekostigen.
- Stimuleren van telefooncirkels, buurtverenigingen, straatapp's en voorzorgcirkels.
- Naast digitale informatie is schriftelijke en/of telefonische informatie belangrijk.
- Zorg dragen voor ontmoetingsplekken in de wijken zoals inloophuizen en bankjes waar mensen met elkaar kunnen praten (zoals in Veenendaal).
- Schoonmakers van thuiszorgorganisaties moeten minimaal een cursus hebben gedaan over schoonmaken, daarover moeten we met thuiswerkorganisaties in gesprek.

2.3 Personen met verward gedrag

- Samen met de GGZ maakt de gemeente afspraken over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund. Het is slim een GGZ-verpleegkundige te plaatsen in de meldkamer of bij de politie zoals men dat in Deventer doet. De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van een ziekenhuis en de wijkteams maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen. Via Meldpunt verward gedrag of door bij crisissituaties 112 te bellen kunnen inwoners de juiste hulp inroepen.
- Investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de buurt, en regionaal intensievere samenwerking tussen GGZ, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporatie, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners en herstelgroepen.

2.4 Wonen en zorgen voor elkaar

- De gemeente moet particuliere bewonersinitiatieven die een vorm van samenwonen willen opzetten stimuleren (woongroepen, knarrenhofjes enz.). Zie ook de paragraaf over woningbouw.
- Ook onderzoeken we of verbreding van de mogelijkheden voor mantelzorg thuis of kangoeroewoningen mogelijk zijn.
- Aanpak dakloosheid: We werken volgens het principe van Housing First. We willen graag dat het sociale dorpssteam dakloze mensen die voor het eerst een huis krijgen begeleidt.
- Het ontbreekt in onze gemeente aan laagdrempelige zorg voor daklozen, zoals Stichting Bed in Wijk bij Duurstede. Het zou mooi zijn als dit door Sociale Dorpsteams geïnitieerd zou worden.
- De afdelingen Sociaal Domein en Ruimtelijke Ordening van de gemeente trekken gezamenlijk op. Alle maatschappelijke partners worden betrokken bij de vraagstukken die er liggen, zodat de verschillende belangen op elkaar afgestemd worden. Denk aan het betrekken van zorgprofessionals, kerken, horeca of sportverenigingen bij nieuwbouw of herstructurering van een gebied.

2.5 Vrijwilligers en mantelzorgers

- We investeren in Heuvelrug Doet en zetten in op een grotere bekendheid van dit vrijwilligersplatform.
- De gemeente biedt de mogelijkheid van een vrijwilligersverzekering.
- Utrechtse Heuvelrug heeft een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning ontwikkeld middels “Samen op de Heuvelrug”. Wij pleiten voor voortzetting van de ondersteuning door het sociaal dorpssteam bij het vinden van een soms noodzakelijke vorm van respijtzorg. Ook zijn we blij met maatregelen voor jonge mantelzorgers.
- Wij zijn groot voorstander van deelname aan Stichting Burgerhulpverlening waarbij buurtbewoners ingeschakeld worden als oudere inwoners ten val komen zonder directe schade. De ambulance wordt alleen ingeschakeld als ziekenhuisopname onvermijdelijk lijkt.
- In de Utrechtse Heuvelrug ontwikkelen we een visie op het verlenen van informele zorg door vrijwilligers in de wijken en hoe deze zich verhoudt tot de formele zorg; waarbij “Austerlitz zorgt” en “community zorg” inspirerende voorbeelden zijn.
- In Utrechtse Heuvelrug minimaliseren we regels en drempels bij het aanvragen van een voorziening.
- Sociale huurwoningen met voorzieningen moeten steeds beschikbaar blijven voor mensen die deze voorzieningen nodig hebben (in plaats van afbreken en in een andere woning opbouwen). Dit doet de woningbouwvereniging als regel al.
- Dalende hoeveelheden papier en dalende opbrengst daarvan brengt (muziek)verenigingen in de problemen. Overleg tussen verenigingen en gemeente is nodig om een (andere) toekomstbestendige oplossing hiervoor te vinden.

2.6 Iedereen telt mee en doet mee

- De gemeente Utrechtse Heuvelrug zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten. We zijn blij met de G-teams van sportverenigingen.
- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners en ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo’n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Utrechtse Heuvelrug en zich er zelfstandig kunnen redden. Een onderdeel daarvan is dat er voldoende beschikbare toiletten zijn in het centrum, dit kan bijvoorbeeld door ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open te stellen en vanuit overleg met horeca en ondernemers. Als ChristenUnie hebben we ons hiervoor ingezet en de eerste drie openbare natuurtoiletten in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug zijn in 2025 gerealiseerd. Tevens heeft de Utrechtse Heuvelrug zich gecommitteerd aan het ondersteunen de app “Hoge nood”. Dit is van groot belang voor mensen met darmproblemen.
- De gemeente heeft een lokale inclusie-agenda vastgesteld in 2017. Doel daarvan is om via maatregelen belemmeringen weg te nemen in bijvoorbeeld toegankelijkheid van gebouwen, zodat alle inwoners deel kunnen nemen aan de samenleving. Het is tijd om de stand van zaken opnieuw te inventariseren en de uitvoeringsagenda te actualiseren.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.

2.7 Zorg voor asielzoekers en statushouders

- Elke gemeente heeft een verantwoordelijkheid in de opvang van asielzoekers, zodat er een landelijke spreiding is en daar werken we aan mee. Hierin stemmen we ook af met de regiogemeenten. De inwoners worden goed en tijdig geïnformeerd over veranderingen in omvang, locatie of doelgroep van de opvang. Onze gemeente neemt ook zijn verantwoordelijkheid bij de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsstatus en zet zich ervoor in om voor hen woonruimte te zoeken.
- We staan voor kleinschalige opvang. We gaan met maatschappelijke organisaties, zoals kerken, in gesprek hoe dit alles georganiseerd kan worden, waarbij de overheid onkosten en huisvesting faciliteert, en maatschappelijke organisaties zorgen voor binding met de samenleving.
- Daarnaast vragen we ook van nieuwkomers dat zij zo snel mogelijk onderdeel van de samenleving worden.
- Waar overlast ontstaat, pakken we dat aan. Dat geldt voor iedereen in onze samenleving.
- Taal verbindt en we stimuleren iedereen om de Nederlandse taal te leren, werkervaring of vrijwilligerswerk te doen. We verwachten van nieuwkomers dat zich voor hun taalbeheersing en inburgering inzetten.
- Een plek voor kinderen: we zorgen dat kinderen een kansrijke start maken door zo snel mogelijk samen te

kunnen sporten of deelnemen aan cultuur, en naar school kunnen. Dat geeft hoop en stabiliteit.

- We werken nauw samen in een netwerk met andere partijen: het COA, Vluchtelingenwerk, maar ook lokale vluchtelingenorganisaties als Buddy to Buddy.
- We hebben aandacht voor ongedocumenteerden in onze gemeente. Zij lopen een groter risico om slachtoffer te worden van uitbuiting en misbruik. We zorgen voor een veilig klimaat waarin we hen helpen met aangifte doen en helpen hen met zorg waar nodig.
- We zorgen dat werk en inburgeren makkelijk gemaakt wordt door avondlessen, flexibele schooltijden en contact tussen werkgever en taalschool. Inburgeren gaat verder dan taal en werk. Het gaat ook over onderdeel worden en voelen van de samenleving. Via beleid wordt hier ook toe aangemoedigd.
- We zijn heel tevreden met de begeleiding die Vluchtelingenwerk biedt aan statushouders om zich in te burgeren in onze gemeente. We zetten deze ondersteuning voort, ook als onverhoopt landelijk de financiering verminderd wordt. De gemeente faciliteert via de Regionale Sociale Dienst ondernemers, werkgevers, vrijwilligersorganisaties in de bureaucratie rondom het verstrekken van werk.

Hoofdstuk 3

Meedoen in de samenleving

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Een samenleving waarin we omzien naar elkaar, waar iedereen de kans krijgt om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde en een plek in de gemeenschap.

Te veel Nederlanders leven onder de armoedegrens en ervaren de stress van financiële onzekerheid. De ChristenUnie Utrechtse Heuvelrug kiest voor een barmhartig en rechtvaardig armoedebeloid, dat makkelijk vindbaar is en eenvoudig aan te vragen. Op deze manier krijgen mensen de hulp die ze nodig hebben. De minimaregelingen bereiken nog steeds niet de mensen die er recht op hebben; we zetten ons ervoor in om die situatie te verbeteren.

Schulden mogen geen gevangenis zijn. Mensen die in financiële problemen raken, moeten snel en effectief geholpen worden. Dat betekent een eenvoudige en toegankelijke schuldhulpverlening, een sociale incasso-aanpak en betere bescherming tegen schulden.

We zien dat met name jongeren extra kwetsbaar zijn door de invloed van sociale media, influencers en het gebruik van Buy Now Pay Later (BNPL) diensten. Een specifieke aanpak, met behulp van ervaringsdeskundigen, is in hun situatie nodig. De ChristenUnie Utrechtse Heuvelrug wil dat de gemeente zich hiervoor inzet.

3.1 Participatie

- Werken is niet voor iedereen mogelijk. De gemeente zorgt ervoor dat iedereen naar vermogen mee kan doen in de maatschappij en faciliteert en stimuleert vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding en mantelzorg.
- Gemeentelijke banen en leerwerkplekken: Utrechtse Heuvelrug maakt extra stage- en leerwerkplekken beschikbaar binnen de buitenruimte van de gemeente en bij gesubsidieerde organisaties.
- Onvoldoende werkfit: er zijn mensen die niet in aanmerking komen voor beschut werk en tegelijkertijd nog niet voldoende arbeidsfit zijn om bij een reguliere werkgever aan de slag te kunnen. Utrechtse Heuvelrug biedt daarom via de Biga, het sociaal ontwikkelbedrijf, in samenwerking met relevante opleidings- en ontwikkelingsfondsen laagdrempelige trajecten aan waarin werkzoekenden ervaring kunnen opdoen en vaardigheden ontwikkelen. We maken hierbij ook gebruik van de praktijkverklaring.
- We anticiperen op de Participatiewet in Balans. Daar waar mogelijkheden zijn, gaan we mee aan de slag, bv met het toekennen van bijstandsaanvragen met terugwerkende kracht en een bufferbudget. De gemeente gaat hierbij uit van de bedoeling en niet de letter van de wet en probeert maatwerk mogelijk te maken door te werken vanuit vertrouwen.
- Persoonlijke begeleiding: we passen maatwerk toe bij de gemeentelijke re-integratie, met begeleiding door een vaste contactpersoon. We werken conform de principes van Sijmpel Switchen waarbij een stapje terugdoen in de re-integratie mogelijk is om later weer een stap vooruit te zetten.

3.2 Armoede

- Als we nieuw armoedebeloid ontwikkelen praten we met inwoners en ervaringsdeskundigen.
- We zijn blij met Grip op geld-inlooppreekuren in zoveel mogelijk dorpskernen om de vindbaarheid en het gebruik van regelingen te verbeteren.
- We moedigen initiatieven van kerken/diaconieën zoals voedselkasten en kledingbeurzen aan en ondersteunen initiatieven waar nodig.
- We vinden het belangrijk om lokaal maatwerk aan te bieden voor inwoners met hoge energierekeningen en huurachterstanden, met als doel hen te helpen weer financieel zelfstandig te worden.
- Het gebruik van minimaregelingen ligt beneden verwachting. Grote gemeenten als Utrecht hebben meer respons. Dat wil zeggen: er heerst in onze gemeente zeker nog verborgen armoede. We blijven zoeken naar wegen om mensen te bereiken. De mensen die niet per se de doelgroep zijn weten de weg goed te vinden, de doelgroep vaak minder.
- Een probleem is dat de bestanden van de RWDI (regionale dienst werk en inkomen) en BGHU (belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap) vanwege privacyregels (AVG) niet gekoppeld

kunnen worden. Melding van betalingsachterstanden/ kwijtschelding bij de BGHU aan de RDWI zou een signaalfunctie kunnen hebben.

3.3 Schulden

- We werken actief samen met woningcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars om betalingsachterstanden vroegtijdig op te merken en hulp aan te bieden.
- We zorgen ervoor dat er expertise bij de gemeente is waardoor mensen ook gelijk geholpen kunnen worden i.p.v. weer doorverwezen te moeten worden naar een volgend loket. Daarnaast zijn we blij met bestaande welzijnspartners zoals Schuldhulpmaatje en Humanitas.
- Werkgevers zien vaak al in een vroeg stadium dat werknemers in financiële problemen dreigen te raken, maar weten niet altijd wat zij kunnen doen om hun werknemers hierin te helpen of door te verwijzen. Daarom kunnen ondernemers bij de Regionale Sociale Dienst terecht in het omgaan met financiële problemen bij werknemers.
- Utrechtse Heuvelrug doet er alles aan om BNPL (koop nu - betaal later) diensten lokaal te ontmoedigen. Bijvoorbeeld door een lokale reclamecampagne om mensen bewust te maken van de risico's.
- De toegankelijkheid van regelingen kan worden verbeterd (voorbeeld in Den Haag 'niemand verdient geldzorgen').
- We zijn voorstander van financiële educatie en hulp aan jongeren, onder meer door middel van budget coaching voor jongvolwassenen en lessen over geldbeheer op scholen.
- De wachttijd voor schuldhulp inkorten en snelle, laagdrempelige trajecten aanbieden om inwoners direct te helpen. Utrechtse Heuvelrug sluit zich aan bij het convenant Schuldenrust van de NVVK.
- Utrechtse Heuvelrug past bij het innen van gemeentelijke belastingen (via de BGHU) en heffingen een sociaal kwijtscheldings- en incassobeleid toe om problematische schulden te voorkomen.

3.4 Arbeidsmigranten

- De gemeente past strikte handhaving toe op goede woonomstandigheden en stimuleert gemeentelijke woonlocaties voor arbeidsmigranten om misstanden te voorkomen.
- De landelijke overheid blijft in gebreke om voldoende aandacht te besteden aan sociale omstandigheden van arbeidsmigranten. Totdat het landelijk goed is geregeld werken we samen met inspectiediensten en maatschappelijke organisaties om misstanden bij werkgevers en huisbazen te signaleren en aan te pakken.

Hoofdstuk 4

Een betaalbaar thuis voor iedereen

Waar staat de ChristenUnie voor op?

De Utrechtse Heuvelrug wordt door haar inwoners wel omschreven als een groen paradijs. Het wonen in deze gemeente is echter ook een privilege geworden. De woningmarkt in de Utrechtse Heuvelrug heeft de afgelopen vijf jaar een sterke prijsstijging doorgemaakt. Wij zijn niet langer in staat om starters of senioren een woning aan te bieden. Zelfs voor middeninkomens – medewerkers in zorg, politie of onderwijs - is het beperkte aanbod van koopwoningen vaak niet betaalbaar. Bijkomend probleem is dat woningzoekenden geen stem hebben, terwijl huizenbezitters soms kiezen voor ‘niet méér inwoners’. De ChristenUnie wil dat wél, er moeten voldoende woningen zijn om onze dorpen vitaal te houden.

Met name in de lagere prijsklassen komt voldoende aanbod van woningen niet vanzelf tot stand. Op basis van de christelijk-sociale waarden solidariteit en barmhartigheid willen we ons daarom in Utrechtse Heuvelrug inzetten voor de bouw van betaalbare koop- en huurwoningen, voor starters en anderen met een kleine portemonnee en mensen met een zorgbehoefte.

Wat feiten en cijfers

De afgelopen raadsperiode zijn er te weinig woningen gebouwd en de woningen die gebouwd zijn waren veelal dure woningen. Dit terwijl we met elkaar afgesproken hadden dat elk woningbouwinitiatief minimaal 30% sociale huur, minimaal 40% betaalbaar en maximaal 30% duur moet bevatten. We moeten dit echt beter doen in de komende jaren! Maar eerst leggen we graag uit wat de oorzaken én onze oplossingen zijn.

Dat er onvoldoende woningen worden gebouwd heeft verschillende oorzaken waar gemeenten soms maar weinig invloed op hebben zoals netcongestie, de stikstofproblematiek en bezwaarprocedures tegen bouwprojecten. Voor woningbouw is bovendien ruimte nodig terwijl ook bijvoorbeeld natuur, (extensieve) landbouw, defensie en duurzame energieopwekking een beslag doen op schaarse grond.

Oorspronkelijk heeft de gemeente toegezegd om 1.143 woningen te bouwen in de periode 2022-2030, dat is circa 140 woningen per jaar. Vanaf 2024 is dat opgehoogd naar 167-189 woningen per jaar (geïnitieerd door een amendement van SGP en ChristenUnie). Deze doelstellingen zijn niet gehaald (gemiddeld zijn de afgelopen jaren 96 woningen per jaar toegevoegd).

De gemeenteraad heeft in deze raadsperiode gevraagd om 50% meer woningen te programmeren om de tekorten weg te werken. Dat lijkt voor 2026 en 2028 wel te lukken, maar in de overige jaren niet: er is een tekort van ongeveer 400-600 woningen in de periode t/m 2030. Er is extra beleid op ingezet, maar het is de vraag of dat helpt als je afhankelijk blijft van externe marktpartijen.

4.1 Oorzaken en oplossingen: betaalbaar wonen

Wat moeten we doen:

- Verkort bezwaarprocedures: Het duurt doorgaans minimaal 7 jaar voordat er ook maar een paal in de grond is geslagen. Extra vertragingen worden veroorzaakt door bezwaarschriften van omwonenden en een tekort aan ambtenaren. Daarom moeten procedures voor bezwaarschriften zoveel mogelijk worden ingekort en moeten we meer gebruikmaken van bestaande provinciale hulpprogramma's. We hebben de hulp van provincie en Rijk nodig.
- Ga door met het vereveningsfonds: De overmaat van de bouw van dure woningen is voor een groot deel te verklaren door het hoge aantal woningbouwplannen voor één of twee woningen en dat is weer een gevolg is van rechten die bezitters ontleen aan bestaande bouwvlakken. Om het percentage van 30% sociale huurwoningen te halen is er een Vereveningsfonds waarin gestort wordt als niet voldaan wordt aan de eis van genoeg goedkope woningen per project. De ChristenUnie vindt dit een goed instrument.
- Haal expertise in huis voor grondexploitatie: De gemeente bezit weinig tot geen grond en is daarom aangewezen op externe partijen die wel grond hebben. Voor de aankoop van grond moet de gemeente geld lenen, terwijl de trackrecord van de gemeente Utrechtse Heuvelrug op gebied van grondexploitatie niet goed is. Hier moeten we beter in worden.
- Gebruik bestaande gebouwen: Te denken valt aan woningsplitsen, het omzetten van kantoren naar woningen,

woningdelen en hospitaverhuur. Om drempels weg te nemen kunnen gemeente en woningcorporaties faciliteren met model contracten voor (onder)huur. Ook optoppen (een extra verdieping) moet waar mogelijk toegepast worden.

- **Bouw meer kleine huizen:** Er is een mismatch van vraag en aanbod. De woningvoorraad op de Utrechtse Heuvelrug bestaat voor het overgrote deel uit gezinswoningen. Senioren, starters en alleenstaanden hebben juist behoefte aan kleinere woningen met maximaal 3 kamers.
- **Stimuleer gezamenlijk wonen:** Er moeten mogelijkheden komen voor CPO's (organisaties die gezamenlijk wonen willen opzetten). Deze vorm van woningbouw moet het op dit moment nog afleggen tegen commerciële partijen in de woningbouw.

4.2 Meer bouwlocaties en overprogrammering

- **Bouw ook buiten de dorpen:** De afgelopen raadsperiode is het beleid erop gericht om zoveel mogelijk woningen te realiseren binnen de rode contouren (grenzen die zijn afgesproken om groen te beschermen). We kunnen dan alleen 'inbreiden', dus bouwen in lege plekken in de dorpen. Deze werkwijze is opgelegd door de provincie en wordt door de ChristenUnie als noodzakelijk en nuttig gevonden. Echter, inbreidingslocaties leiden vaak tot bezwaarschriften van omwonenden en kan leiden tot conflicten met onze groene ambities (gemeentelijke bomenverordening). We moeten daarom ook zoeken naar gebieden voor nieuwe wijken buiten de rode contour. Met name voor Maarsbergen en Overberg liggen er mogelijkheden.
- **Geen bouwenvelop:** De ChristenUnie heeft ervoor gepleit dat woningcorporaties niet langer moeten opbieden tegen commerciële marktpartijen (afschaffen bouwenvelop). De gemeente heeft nu een constructieve relatie met onze woningbouwcorporaties Nabij Wonen en Rhenam, wat geresulteerd heeft in de realisatie van de eerste flexwoningen in onze gemeente.
- **Bouw meer dan je denkt nodig te hebben:** Alleen door méér woningen in te plannen dan nodig (over-programmeren) zullen de bestaande ambities gerealiseerd kunnen worden.

4.3 Groene en gemengde wijken

- Het is belangrijk dat elke wijk genoeg groen in zich heeft zodat je vanuit je huis ook groen kunt zien.
- In elke wijk is een mix van koop en huur belangrijk; alleen sociale huur kan soms leiden tot een stapeling van problematiek.
- Ons doel is bouwen aan gemeenschappen. In nieuwe buurten komen ook inloophuizen en plekken die geschikt zijn voor kerken en andere geloofsgemeenschappen om in samen te komen.
- We zorgen ervoor dat voorzieningen meegroeien met nieuw te bouwen woningen.

4.4 Ruimte van ons allemaal (speeltuinen en groen)

- De openbare ruimte moet uitnodigen tot ontmoeting en bewegen. In de vorige raadsperiode is besloten om een groot aantal speeltuinen weg te bezuinigen. Slechts voor 29 speeltuinen zou financiering van het onderhoud gegarandeerd worden. In de zomer van 2025 bleek dat deze financiering niet toereikend is gebleken. Samen met andere partijen heeft de ChristenUnie een voorstel gedaan om voor de komende 4 jaar een budget van € 50.000 per jaar ter beschikking te stellen.
- In de vorige raadsperiode is ook besloten om speeltuinen die gesaneerd zouden worden aan te bieden aan de collectieven van bewoners en wijken. Aan dergelijke overgang van eigenaarsschap zijn wel eisen verbonden: zo moeten nieuwe eigenaars ook voldoen aan regelmatige kwaliteitscontroles van de toestellen.
- De ChristenUnie zal de komende raadsperiode erop toezien dat zowel de gemeente haar financiële verplichtingen nakomt en de kwaliteit van particuliere speeltuinen gemonitord blijft.
- Bij het herinrichten van de openbare ruimte vervangen we waar mogelijk steen door groen. Nieuw straatmeubilair wordt circulair geproduceerd.

Hoofdstuk 5

Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor op?

5.1 Kunst en Cultuur

De ChristenUnie staat op voor leefbare dorpen. Het culturele aanbod is van groot belang voor deze leefbaarheid en reden voor mensen om ergens te willen wonen. Wij staan daarom voor een levendig verenigingsleven waarin mensen hun creativiteit, aan ons gegeven als mens, als beeld van onze God de creatieve Schepper, tot uitdrukking kunnen geven. Muziek, creatieve vormgeving, dans en toneel verrijken het leven en de samenleving.'

Kunst en cultuur zijn eerst, en vooral, van en voor de samenleving. De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en bewaker van ons culturele klimaat en erfgoed.

Waar staan wij voor op?

- Cultuureducatie voor alle kinderen, dichtbij en betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen (via het Jeugdfonds Sport en Cultuur) korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt ook meegenomen in subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- De samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen wordt versterkt.
- Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut; om het gebruik te optimaliseren, maar ook om dwarsverbanden tussen scholen, verenigingen, kinderopvang, bibliotheken en muziekscholen, zorginstellingen, etc., te vinden en te versterken.
- De ChristenUnie wil de exploitaties van culturele accommodaties gunstig beïnvloeden door in te zetten op lagere energielasten. Bij nieuwe aanbestedingen/bouwplannen willen we dit nadrukkelijk betrekken en bij groot onderhoud hierover advies inwinnen.
- De ChristenUnie wil ook dat de gemeente het accommodatiebeleid afstemt met omliggende gemeenten. Het doel hierbij is niet om elkaar te beconcurreren, maar om elkaar en de cultuurdeelname te versterken.
- Om het slavernijverleden van onze gemeente via verhalen zichtbaar te maken voor onze inwoners en bezoekers, komt er een website waar deze verhalen gebundeld worden, zoals dit ook met de struikelstenen gedaan is.
- In Doorn zijn er borden met cultuurhistorische toelichting: dit soort initiatieven juichen we ook in andere dorpskernen toe.

5.2 Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen. Kerken zijn als religieus erfgoed beeldbepalend. Voor veel Nederlanders dragen kerken herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Kerken bieden een plek voor erediensten en bezinning. Soms verliezen kerken hun functie en dreigt daardoor leegstand en achterstallig onderhoud. Niet alle kerken kunnen behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.

Waar staan wij voor op?

- Een kerkervisie (waar de gemeente Utrechtse Heuvelrug al aan werkt) met als doel zoveel mogelijk kerkgebouwen in stand te houden, maar ook om kansen voor herbestemming niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed. De mogelijkheden van subsidie verkrijgen worden actief ingezet. Daarnaast is er aandacht nodig voor nieuwe kerken en gemeenschappen die een gebouw of onderdak zoeken.

5.3 Musea

Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de lokale/regionale geschiedenis vraagt zorgvuldigheid. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Voor het (financieel) ondersteunen van onze musea zoals Huis Doorn en Kasteel Amerongen, maar ook kleinere musea

en het archief zoekt de gemeente samenwerking in de regio en bij het regionaal archief in Wijk bij Duurstede.

5.4 Sport

De ChristenUnie kiest voor toegankelijke sport waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren dus de breedtesport in Utrechtse Heuvelrug, en daarom is het nodig om ook voor de toekomst voldoende sportfaciliteiten te hebben; van openbare beweegplekken tot zwembaden en sportaccommodaties.

Sport brengt ook mensen samen. Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun. Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, dat ze leren om doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport in het bijzonder toegankelijk is voor de jeugd, zonder fysieke en financiële drempels.

Het stimuleren van minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten om meer te gaan bewegen is belangrijk. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke verbinding tussen het sociale domein en het gezondheidsdomein.

Sport op Utrechtse Heuvelrug:

De gemeente Utrechtse Heuvelrug kent een aantal programma's en organisaties die verantwoordelijk zijn voor sport, beweging en gezondheid:

- **"Heuvelrug in beweging"**. De [buurtsportcoaches](#) ondersteunen alle inwoners voor een sportieve en gezonde levensstijl. Dit wordt samen gedaan met scholen, sportverenigingen en het sociaal domein: sportactiviteiten in verschillende wijken, activiteiten voor jong & oud en de ondersteuning van sportverenigingen. Ook worden ouderen en mensen met een beperking ondersteund binnen zorginstellingen en in de paramedische zorg.
- **Lokaal Sportakkoord**
De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een ["Lokaal Sportakkoord"](#) gesloten met het lokale sport- en beweegveld. Het is een belangrijke pijler voor de sport in gemeente Utrechtse Heuvelrug, die de komende jaren versterkt wordt met het [Provinciaal Sportakkoord](#). De gemeente trekt met andere gemeenten, provincie en landelijke partners op om de sport in de gemeente verder te stimuleren en te ontwikkelen.
- **GALA**
Er is een Plan van Aanpak van de gemeente Utrechtse Heuvelrug van het Gezond en Actief Leven Akkoord (hierna: [GALA](#)). In dit plan staat beschreven hoe we de komende jaren (verder) aan de slag gaan om preventief en integraal werken. Hiervoor ontvangt de gemeente financiën vanuit een Brede Specifieke Uitkering (hierna: Brede SPUK). De Brede SPUK omvat de middelen voor het Sportakkoord II, de Brede Regeling. GALA heeft als doel om tot een samenhangende lokale aanpak te komen op het gebied van gezondheid, welzijn, sociale basis, sport en bewegen. We steunen deze aanpak.

De ChristenUnie staat op voor:

- Meer inzet op preventie en samenwerking tussen verschillende domeinen (soms werpt de AVG-wet onhandige barrières op).
- Minder versnipperde en tijdelijke inzet.
- Verkleinen van gezondheidsachterstanden, want mensen met een kwetsbare sociaaleconomische situatie (met armoede en schulden) hebben een hoger risico op gezondheidsproblemen, hun levensverwachting is korter en de ervaren gezondheid is slechter, dan van mensen met een hogere sociaaleconomische positie. Hier is blijvende inzet op nodig.
- Toekomstgericht en duurzaam beleid. De gemeente Utrechtse Heuvelrug is ontstaan uit de samenvoeging van een aantal gemeenten in 2006. Uitgangspunt bij deze gemeentelijke herindeling is dat de huidige zeven dorpskernen hun sportverenigingen konden behouden. Dat is tot nu toe gelukt, maar er is slecht weer op komst. Door veranderende vrijetijdsbesteding van jongeren staan de ledenaantallen van sportclubs onder druk. Het is de vraag of op termijn het voortbestaan van zelfstandige sportclubs voor alle vormen van sport gegarandeerd kan worden. Een belangrijke partij bij deze afweging is de HSI, de vereniging Heuvelrug Sport Initiatief. Bij deze koepelorganisatie leeft ook de gedachte dat in de toekomst moeilijke keuzes onvermijdbaar zijn. We houden een vinger aan de pols.

In 2025 diende de ChristenUnie samen met D66 een amendement in om € 50.000 in 2024 en 2025 extra te bestemmen voor jongeren uit SPUK coronagelden

Om een [financiële impuls](#) te geven aan het verstevigen van de mentale en sociale weerbaarheid van jongeren mogen professionals die zich met jongeren bezighouden in de 7 dorpskernen activiteiten ondernemen; de regie is in handen van de Sociale Dorpsteams, de professionals en de gemeentelijke beleidsmakers.

Thema 2:

Opstaan voor een dienstbare economie voor mens en natuur

ChristenUnie

Thema 2

Opstaan voor een dienstbare economie aan mens en natuur

De ChristenUnie staat op voor een economie met vrijheid om te ondernemen en die ook rekening houdt met de draagkracht van onze aarde. Lokale ondernemers zijn daarbij belangrijk. Samenwerking tussen overheid en ondernemers is nodig om oplossingen te creëren voor maatschappelijke problemen en te komen tot een duurzame gemeente. Dit betekent ook dat ons ondernemen niet bijdraagt aan uitbuiting van mensen hier of aan de andere kant van de wereld.

Hoofdstuk 6. Een economie van genoeg

We maken de transitie naar een economie van genoeg. We zijn voor een lokale economie, goed voor ondernemers, binnen ecologische grenzen en zonder menselijk lijden en dierenleed.

Hoofdstuk 7. Zorg voor de schepping

We maken ons zorgen over klimaatverandering en andere schade die we als mensen aanrichten in Gods schepping. We beschermen onze prachtige natuurgebieden en soortenrijkdom, verrijken ons platteland met natuur en vergroenen onze gemeente zoveel mogelijk.

Hoofdstuk 8. Goed bereikbaar

Goede wegen, paden en openbaar vervoer zijn nodig, waarbij de ChristenUnie mensen wil stimuleren om steeds de duurzaamste variant te kiezen.

Hoofdstuk 6

Een economie van genoeg

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Een bloeiende economie gaat niet alleen over geld en winst. Daarom willen we een gemeente zijn die ondernemers helpt om duurzaam te werken, die samenwerkt met aanbieders van lokale en regionale producten en kansen biedt aan mensen die moeilijk aan een baan komen. Een belangrijk instrument hierbij is de ruimtelijke ordening. In de Omgevingsvisie legt de gemeente lange termijn doelen en in het omgevingsplan de regels voor de inrichting van de fysieke omgeving vast. De ChristenUnie kiest ervoor om in deze ruimtelijke ordening duurzame bloei centraal te stellen.

Onze ondernemers (groot en klein) zijn onderdeel van het hart van Utrechtse Heuvelrug. Ze brengen leven in de straten, bieden werk aan de mensen om ons heen en bouwen mee aan een samenleving waarin we elkaar kennen en helpen. Daarnaast bieden ze betekenisvol werk aan onze inwoners. De ChristenUnie vindt dat dit onze waardering en vertrouwen verdient. Dus is het belangrijk om ruimte te geven om te ontwikkelen, zonder vast te lopen in regels en bureaucratie, daar moet een gemeente zich voor inzetten. Niet tegenwerken, maar naast hen staan, met heldere afspraken, duidelijke communicatie en eerlijke kansen/ondersteuning waar nodig. Kortom, samenwerken vanuit vertrouwen in ondernemers die het goede willen doen.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

6.1 De basis op orde

- De gemeente onderhoudt goede relaties met ondernemers, er is structureel overleg en voldoende informele ontmoetingsmogelijkheden.
- We richten een ondernemersloket in met één aanspreekpunt waar ondernemers met al hun vragen terecht kunnen, bijvoorbeeld over arbeid, regeldruk, vergunningen en financiële zaken. Een ondernemer die het financieel lastig heeft staan wij graag bij. We zijn blij met de inzet van de centrummanager. Binnen dit ondernemersloket is de 'relatiemanager bedrijven' het aanspreekpunt voor ondernemers.
- Winkeliers mogen niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. Utrechtse Heuvelrug moet dit garanderen en bewaken. De ChristenUnie is niet voor verruiming van de zondagsopenstelling van winkels.

6.2 Sociale werkgelegenheid

- We verbinden ons aan de Sustainable Development Goals als opvolger van de Fairtrade-gemeente die we jarenlang waren. Als gemeente kopen we met eerlijke prijzen (fairtrade) in en stimuleren ondernemers hetzelfde te doen.
- Keurmerk sociaal ondernemen: een dienstbare economie is niet mogelijk zonder inclusiviteit. Utrechtse Heuvelrug wil ondernemers helpen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of nieuwkomers een plek te geven binnen hun bedrijf.
- Utrechtse Heuvelrug steunt sociale ondernemingen door bij hen in te kopen. Vaak zijn aanbestedingen nog gericht op directe kostenbesparing, terwijl door inkoop ook maatschappelijke doelen bereikt kunnen worden. Die maatschappelijke opbrengst kan groter zijn dan de directe kostenbesparing.
- Ontwikkel (omscholings)programma's die bedrijven ondersteunen bij het aannemen en begeleiden van mensen die dat nodig hebben zoals door BIGA en RDWI die uitstekend werk levert. De gemeente is hierin ook een sociaal werkgever en geeft hierin ook het goede voorbeeld en koopt waar mogelijk bij deze bedrijven lokaal in.
- Kansen voor jongeren: stimuleer ondernemers en organisaties om stageplekken, bijbanen en leerwerkplekken aan te bieden, vooral voor jongeren met een achterstand op de arbeidsmarkt.

6.3 Duurzame economie

- Bedrijventerreinen moeten schoon zijn, met de juiste functies op de juiste plek. Aandacht voor leegstand en ondermijning is belangrijk. Groen zorgt voor verkoeling in hete zomers en een betere waterafvoer, bijvoorbeeld sedumdaken en groenstroken in bermen en rondom gebouwen.

- ## 6.4 Recreatie en toerisme

- Recreatie en toerisme zou gereguleerd kunnen worden door een plafond te stellen aan het aantal parkeerplaatsen, die via internet te reserveren zijn. Dit principe functioneert nu goed bij het Henschoter Meer.
- Het stimuleren van het openbaar vervoer voor de reis naar de Utrechtse Heuvelrug in combinatie met de aanbieding van leenfietsen bij diverse Toeristische overstapplaatsen.
- Onlangs was er nog de dreiging van het opheffen van de financiering van het IVN, de ChristenUnie pleit ervoor om de natuureducatie uit te breiden om bezoekers nog meer milieubewust te laten worden (het lopen op paden, stiltegebieden etc.).
- De ChristenUnie is blij met de herontwikkeling van het Doornse Gat. Het is belangrijk bij toekomstige keuzes te zorgen dat natuur geen kermis wordt.
- Het Henschoter Meer is de afgelopen raadsperiode een bron van discussie geweest. De ambities van de ondernemer waren niet in lijn met eerder gemaakte afspraken, en de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de gemeente Woudenberg zaten niet op één lijn voor wat betreft de aard en omvang van de uitbreidingsplannen. De ChristenUnie gunt de huidige exploitant een levensvatbare bedrijfsvoering, maar wel in de geest van de eerdere afspraken die in het verleden zijn gemaakt.
- De wolf: In onze gemeente is de impact van de komst van de wolf groot. Niet langer kunnen inwoners en bezoekers zorgeloos recreëren in onze bossen. Recreatiebedrijven en veehouders lijden aanzienlijke schade. De ChristenUnie wil graag de inzet van meer instrumenten voor het beheer van de wolf in onze gemeente. De keuze tussen wel of niet afschieten is te zwart-wit en leidt ongewenste emoties. Het gebruik van paintball is door de rechtbank inmiddels toegestaan, en moet dus ook toegepast worden. Ook zenderen is een goed middel. Niet alleen bieden de gegevens van de locatie van de wolf meer veiligheid voor mens en dier, ze vergemakkelijken ook een eventueel afschot van de wolf.

- De gemeenteraad heeft de afgelopen periode de omgevingsvisie vastgesteld. Daarin wordt onder meer beschreven hoe we het karakter van onze zeven dorpskernen kunnen behouden en ze tevens vitaal en leefbaar kunnen houden. Het belang van winkelcentra en scholen is benoemd, maar de ChristenUnie maakt zich ook sterk voor het belang van kerken in iedere dorpskern. ‘
- Supermarkten: De ChristenUnie zou graag zien dat de plaatsing van supermarkten (in het bijzonder discounters) buiten de dorpskernen onderzocht wordt, zeker als er ketens zijn die een regionale functie vervullen. Naar aanleiding van het vaststellen van de centrumvisie Driebergen heeft de gemeenteraad gevraagd om een rapport over de behoefte aan vierkante meters voor supermarkten. Dit rapport is in oktober

2025 verschijnen. Conclusies van de raad: Per saldo kan niet geconcludeerd worden dat een nieuwe discount-supermarkt buiten het centrum tot extra leegstand leidt. In Driebergen kan er dus een nieuwe discountsupermarkt bij buiten het dorp (in plaats van een supermarkt in het dorp).

- We zetten in op aantrekkelijke winkelgebieden en letten op de leefbaarheid, sociale veiligheid en een divers aanbod, ook in een tijd waarin detailhandel blijft veranderen. We stimuleren innovatieve combinaties van winkels, zorg, horeca en maatschappelijke functies.
- Waar nodig transformeren we leegstaande winkelpanden naar woningen om de dorpskernen leefbaar en bruisend te houden.
- Kantoorruimte is door thuiswerken steeds minder nodig, maar we zorgen dat er voldoende kantoorruimte beschikbaar blijft.
- We versterken de samenwerking tussen winkeliers, handhavers en politie om winkelcriminaliteit en overlast aan te pakken.

Hoofdstuk 7

Zorg voor de schepping

Waar staat de ChristenUnie voor op?

We staan op voor leven in balans met wat de aarde kan dragen, voor een groene en gezonde leefomgeving. We zetten ons in om verdere opwarming van de aarde te voorkomen, de natuur te beschermen, onze leefomgeving klaar te maken voor weerextremen en we staan op voor een duurzame landbouw.

Voor de ChristenUnie staat rechtvaardigheid daarbij voorop: de transitie naar een duurzame samenleving kan alleen als die eerlijk verloopt, dit betekent dat deze voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. Ook komen we op voor wat kwetsbaar is: de prachtige natuur in de gemeente Utrechtse Heuvelrug is het waard te beschermen. Vanuit deze motivatie willen we bijdragen aan een duurzaam leven en een duurzame landbouw, op zo'n manier dat mensen niet afhaken maar meegenomen worden in deze verandering.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

7.1 Schone energie

ChristenUnie staat op voor de reductie van CO2. We dringen het gebruik van fossiele brandstoffen terug door:

1. Overgaan op andere energiebronnen:

- Zonnepanelen: Het gebruik van zonnepanelen ("Zon op dak") groeit, maar de ontwikkeling van zonneweides en windmolens blijft achter. Op deze manier halen we de doelen van de Regionale Energie Strategie voor het Klimaatakkoord niet. Wij pleiten dan ook voor windturbines, op plekken waar ze niet in de weg staan.
- Zonneweides: We vinden ook zonneweides belangrijk ("Zon op land") maar de markt voor deze vorm van opwek ziet er niet goed uit. De oorzaken zijn netcongestie (te veel drukte op het energienet) en gebrek aan economisch perspectief. De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een "versneller" ingezet, maar lukt dat? We blijven zonneparken belangrijk vinden!
- Warmtenet: Een warmtenet in Utrechtse Heuvelrug is slechts beperkt mogelijk. Mogelijke warmtebronnen zijn de RWZI in Driebergen (dat gebruikmaakt van rioolwater), maar de grote afstand tussen woningen en het gebrek aan nieuwe woonwijken maken de realisatie van warmtenetten niet realistisch.
- Geothermie: Dit geeft kansen in het noordelijk deel van de Utrechtse Heuvelrug, maar is waarschijnlijk beperkt inzetbaar om dezelfde redenen als bij de warmtenetten.

Bij de huidige stand van zaken zullen we onze doelen voor energie opwek voor 2030 niet halen en dat vindt de ChristenUnie niet acceptabel. Extra punt van zorg: de Tweede Kamer heeft een motie aangenomen waarin de afschaffing van de RES wordt voorgesteld. Daarmee wordt een waardevolle samenwerking tussen landelijke overheid, provincie en gemeente opgeblazen. Als lokale overheid moeten we ons in blijven zetten tegen klimaatverandering.

2. Energiebesparende maatregelen zoals isolatie van woningen

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de afgelopen raadsperiode met succes een aantal programma's gelanceerd:

- Duurzame wijken: inwoners worden geïnformeerd en gestimuleerd door een wijkgerichte aanpak. Probleem: er is geen alternatief voor aardgas, en de netcongestie blokkeert de overgang naar duurzame energiebronnen. Mogelijk alternatief is de inzet van hybride warmtepompen.
- Isolatie van woningen, advies en subsidie.
- De inzet van energieambassadeurs.
- Bestrijding van energiearmoede d.m.v. advies en subsidie.
- Er is een nieuw loket voor VvE's (vereniging van eigenaars). Bedrijven en zorginstellingen lopen achter.

De ChristenUnie zal zich, ook op landelijk niveau, er sterk voor maken dat deze programma's de komende periode beschikbaar blijven.

7.2 Geef lokale energie coöperaties een kans

- De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft één energiecoöperatie: Heuvelrug Energie. Deze wordt ingezet bij diverse programma's, maar er is zorg bij de gemeente over overlap van activiteiten die de gemeente zelf

onderneemt. De ChristenUnie pleit voor een sterkere Heuvelrug Energie, die complementair is aan de Utrechtse Heuvelrug. Lokaal eigenaarschap kan leiden tot een lagere energierekening voor de inwoners en creëert draagvlak.

- De gemeente Utrechtse Heuvelrug wil op papier 50% lokaal eigenaarschap bij zonneweides, de ChristenUnie eist tastbare resultaten.
- Buurtaccu's: Heuvelrug Energie zou een goede rol kunnen spelen in het opzetten van buurtaccu's. De regie hiervoor ontbreekt op dit moment, daar is inzet op nodig.

7.3 Kansen voor de natuur

- Zorgen voor de schepping moeten we leren. Daarom zet de gemeente extra in op natuur- en milieueducatie op alle scholen in Utrechtse Heuvelrug. Een belangrijke partner hiervoor is de organisatie IVN. In 2025 heeft de lokale ChristenUnie in een motie opgeroepen om de landelijke financiering van IVN in stand te houden. De Tweede Kamer heeft uiteindelijk besloten om niet te bezuinigen op het budget van de IVN.
- De gemeente ontwikkelt samen met betrokkenen een visie op de toekomst van het platteland en het samengaan van o.a. natuur, landbouw, energie en recreatie.
- De gemeente koopt zoveel mogelijk lokaal en biologisch plantgoed in.
- De gemeente verankert de bescherming van natuurgebieden, zowel droge als natte natuur, in het omgevingsbeleid en in alle plannen. In die gebieden staat de natuur voorop.
- Het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de Utrechtse Heuvelrug moet worden teruggedrongen voor een gezonde en bi diverse leefomgeving. De gemeente gaat met haar agrariërs een gesprek aan om brede spuitvrije zones te realiseren naast woningen, scholen, kinderopvang en zorginstellingen alsmede natuurgebieden.
- Aan het einde van de huidige raadsperiode zal het college een studie publiceren naar de kwaliteit van ons oppervlaktewater. De ChristenUnie zal - als daar aanleiding toe is - pleiten voor adequate maatregelen om mogelijke uitwassen tegen te gaan.
- De biodiversiteit in de bebouwde kom is vaak veel hoger dan gedacht. Hier komt meer aandacht voor en dit wordt goed beschermd, ook als er in bestaande wijken gebouwd wordt. We werken aan groene schoolpleinen, natuurvriendelijk beheer van de openbare ruimte en bi diverse bedrijventerreinen.
- Natuurvriendelijke oevers worden de norm. Alle gemeentelijke wateren worden zo geleidelijk aangepakt. Dat geldt ook voor natuurlijk vriendelijk gras, dat betekent niet alleen gras maar ook inheemse bloemen, planten en struiken.
- Door waterberging en andere klimaat adaptieve maatregelen te combineren met natuurontwikkeling zorgen we voor een prettige omgeving voor mens, dier en plant.
- Volkstuinen blijven behouden, dit is goed voor de gemeenschap en de biodiversiteit.
- Dieren hebben last van lichtvervuiling. We zoeken naar manieren om dit tegen te gaan. Waar mogelijk gaan lantarenpalen aan via een bewegingssensor.
- Stikstof zorgt voor verschraling van natuur in onze gemeente, maar ook waterproblematiek en recreatie doen dat. De rol van de gemeente is beperkt maar waar mogelijk draagt de gemeente wel bij. Het moet makkelijker worden voor boeren om te stoppen of verbrede landbouw toe te passen, zoals zorgboerderijen en landwinkels.

7.4 Voedselproductie in balans

- Het is belangrijk dat kinderen weten waar voedsel vandaan komt. Daarom ondersteunt de gemeente initiatieven van boeren voor open-erfdagen.

7.5 Omgaan met extreem weer

- Oppervlaktewater (wateroverlast): Een groot probleem in de Utrechtse Heuvelrug is het beheer van het oppervlaktewater en het grondwater. Droogte en extreme neerslag zorgen ervoor dat beuken ondiep wortelen en inwoners natte kelders krijgen. Onze dorpen zijn gebouwd aan de voet van de Utrechtse Heuvelrug en daar komt het overtollige kwelwater omhoog. Ook de sluiting van de bron van Vitens aan de Woestduinlaan in Doorn helpt niet mee. Woningbezitters en corporaties waren genoodzaakt kostbare maatregelen te nemen tegen wateroverlast. De gemeente loopt voorop in het programma Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) voor de regio (waarin het grondwatersysteem in kaart is gebracht). In de Blauwe Agenda werkt de gemeente samen met andere partijen zoals het waterschap aan oplossingen. De

ChristenUnie pleit voor voldoende budget voor de uitwerking van het SSW.

- Tevens moet de gemeente zich inzetten voor het schoonhouden van de watergangen. De gemeente deelt deze verantwoordelijkheid met het waterschap.
- Om overlast te voorkomen, proberen we de sponswerking te vergroten. Daarom moet de gemeente inwoners helpen met het klimaatbestendiger maken van straten en tuinen.
- In bouwprojecten en het aanpakken van de openbare ruimte is klimaatadaptatie de norm. Pleinen krijgen oplossingen om water af te voeren zonder afbreuk te doen aan de toegankelijkheid en door wadi's creëren we plekken voor waterberging.
- Hittestress vormt een steeds groter probleem, bomen en ander groen zorgen voor verkoeling. Daarom blijven bestaande bomen zoveel mogelijk behouden en worden nieuwe bomen en struiken geplant. Een herplantplicht voor een exoot zoals de Waterkers vinden we echter te ver gaan.
- Parkeerplaatsen gaan bestaan uit halfverharding zonder afbreuk te doen aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte.
- Waterschade door overstroming is vaak niet of beperkt verzekerd voor ondernemers. Met bedrijventerreinen maakt de gemeente een plan van aanpak hoe versteende gebieden meer water kunnen bergen.

7.6 Op weg naar: Geen afval meer

- Betalen voor restafval: De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de afgelopen raadsperiode Diftar ingevoerd: Diftar staat voor gedifferentieerde Tarieven en is een systeem waarbij de afvalstoffenheffing voor huishoudens bestaat uit een vast deel en een variabel deel. Dit variabele deel wordt bepaald door de hoeveelheid restafval die een huishouden produceert en aanbiedt. De doelstelling is dat ieder huishouden in de Utrechtse Heuvelrug minder dan 100 kilo restafval produceert. De eerste ervaringen lijken positief: de hoeveelheid restafval neemt af, de prijsprikkel werkt. De ChristenUnie is daarom een warm voorstander voor de continuering van Diftar. Wel moet er nog een oplossing gevonden worden voor luiers en incontinentiemateriaal. Helaas is er op dit moment geen goede alternatieve verwerking voor deze vormen van afval anders dan de verbrandingsoven. Met vrijwilligersorganisaties wordt naar de beste aanpakken gezocht om zwerfafval tegen te gaan.
- Het burgerinitiatief "Doorn in het oog", waarbij inwoners verkeersborden schoonmaken, is een vergelijkbaar initiatief waar we blij mee zijn.
- De gemeente zoekt bij de aanbesteding van opdrachten zoals de aanleg van wegen, straatmeubilair en eigen vastgoed naar bedrijven die circulair bouwen en slopen.

Hoofdstuk 8

Een goed bereikbaar Utrechtse Heuvelrug

Waar staat de ChristenUnie voor op?

We staan op voor een goed bereikbare gemeente Utrechtse Heuvelrug. Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn nodig waarbij de ChristenUnie mensen wil stimuleren om steeds de duurzaamste variant te kiezen.

De Utrechtse Heuvelrug is ingericht op mobiliteit met de auto. De oorzaak ligt in de afstanden tussen onze dorpskernen en het feit dat er veel oudere mensen wonen. Maar onze provinciale wegen en dorpskernen slibben dicht. De ChristenUnie wil dat er op grond van leefbaarheid, veiligheid en milieu keuzes gemaakt worden: meer ruimte voor voetgangers en fietsers en onvermijdelijk wat minder ruimte voor de auto.

Daarom kiezen we voor het STOMP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer, dan Mobility-as-a-Service (deelauto's en deelfietsen) en vervolgens pas de Personenwagen. Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in gemeente Utrechtse Heuvelrug voorrang. Daarbij houden we rekening met mensen met een beperking, door een toegankelijke omgeving te creëren voor iedereen.

We investeren in sociaal veilige wandelroutes en in meer ruimte voor de fiets. Dat vraagt om creatieve oplossingen in de bestaande dorpskernen, want winkeliers willen graag bereikbaar blijven voor de (oudere) automobilist. In 2025 stelde de gemeenteraad het nieuwe Mobiliteitsplan en de bijbehorende uitvoeringsagenda vast. Het Mobiliteitsplan is een overkoepelende visie en ambitie op het gebied van (duurzame) bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Het mobiliteitsplan is de opvolger van het GVVP (Gemeentelijk vervoer- en verkeersplan) uit 2010. We vinden 15 jaar tussen beide plannen een groot gat en pleiten voor een update bij het begin van iedere raadsperiode. Daarmee wordt ad-hoc beleid voorkomen.

Waar staat de ChristenUnie in de Utrechtse Heuvelrug voor op?

8.1 Verkeersveiligheid

- Het verkeer moet met name voor voetgangers en fietsers veiliger worden. Wij zetten in op minimaal 50 procent minder verkeersslachtoffers in 2030 ten opzichte van 2022.
- Uitgangspunt voor het inrichten van de verkeersinfrastructuur is het Duurzaam Veilig principe: wegen zo inrichten dat weggebruikers de maximumsnelheid kunnen aflezen uit de weginrichting.
- De maximumsnelheid binnen de bebouwde kom wordt 30 kilometer. Alleen op wegen met openbaar vervoer en verbindingswegen geldt 50 kilometer per uur. Buiten de bebouwde kom voeren we overal een maximumsnelheid van 60 kilometer in. Er komen bovendien meer woonerven waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden. Wij stellen voor dat op korte termijn te doen zonder te wachten op geplande of verwachte wegwerkzaamheden voor de langere termijn.
- Op basis van registratie van de ongevallen brengt de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde 'gevaarlijke plekken' in beeld. Daarbij worden ook de verkeersdeelnemers betrokken bij het kiezen van een oplossing.
- Betere verlichting van oversteekplaatsen en tijdig onderhoud aan zebrapaden moeten leiden tot meer zichtbaarheid van de oversteekplaatsen. Deze laat nog steeds zeer te wensen over, b.v. in Doorn en Driebergen.
- We moeten nadenken over verlichting op donkere wegen in het buitengebied, dit is niet veilig voor (vrouwelijke) fietsers. Wel is het belangrijk oog te hebben voor de negatieve effecten van verlichting voor dieren. Technische oplossingen kunnen mogelijk soelaas bieden.
- De gemeente draagt in het bijzonder zorg voor de veiligheid van kwetsbare doelgroepen, zoals kinderen, ouderen en blinden/slechtzienden (met Bartimeüs in onze dorpen een belangrijke groep) of andere mensen met een beperking. Voor kinderen moeten er veilige loop- en fietsroutes naar de scholen en sportclubs zijn, voor ouderen moet trottoirs geschikt zijn voor rollators en scootmobielen.
- Voldoende parkeergelegenheid voor fietsen en handhaving hierop voorkomt onveilige situaties op trottoirs voor mensen met een visuele beperking.
- De gemeente Utrechtse Heuvelrug werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op scholen en bij instellingen.

8.2 Voetgangers

- Wandelpaden naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten of elkaar ontmoeten.
- We stimuleren ommetjes en klompenpaden, met bordjes bij cultuurhistorische elementen.

8.3 Fiets

- De ChristenUnie wil een ambitieuze lokale fietsagenda. Belangrijke thema's zijn fietsveiligheid en fietsparkeren.
- Een vlotte doorstroming van fietsers op hoofdroutes met een mogelijk aanpassing van de voorrangsregels. Leg aparte of losliggende fietspaden aan of fietsstraten. Ook drukke fietsverbindingen krijgen waar mogelijk losliggende fietspaden. Paaltjes en drempels op fietspaden worden zoveel mogelijk verwijderd.
- Slecht onderhouden fietspaden worden aangepakt. Zo veel mogelijk fietsroutes worden bij sneeuw schoongeveegd.
- De gemeente gaat bij herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in. Er komen sociaal veilige fietsverbindingen die wijken onderling snel verbinden.
- Deelfietsen en scooters: Alle aanbieders van deelmobiliteit in de gemeente moeten voldoen aan de landelijke standaarden van Mobility as a Service (Maas). Deze standaarden zorgen ervoor dat reizigers drempelloos kunnen reizen en via één Maas-app alle reizen kunnen plannen, reserveren én betalen. Of het nu gaat over reizen met het openbaar vervoer of een deelfiets, -scooter of -auto, lokaal of nationaal.
- Knelpunten in kaart. Met onze inwoners en de (lokale) fietsersbond gaan we de fietsknelpunten inventariseren. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid, directheid en doorstroming.
- De ChristenUnie gaat zich inzetten voor meer oplaadpunten voor elektrische fietsen. In navolging van de "hoge nood" app schakelen we de middenstand in. Dat geldt ook voor watertappunten bij culturele plekken of andere verblijfsplekken.
- Plaatsen van fietsnietjes (hogere fietsbeugels), zodat ouderen makkelijk hun fiets op slot kunnen zetten. Kan ook via ringen in muren.
- Wij pleiten voor meer fietsparkeerplaatsen waar ook ruimte is voor bakfietsen en scootmobielen.

8.4 Openbaar vervoer

- Inzetten op behoud van goed openbaar vervoer per bus en trein.
- Trein: in stand houden huidige stations met hun status.
- Frequent busvervoer op de hoofdwegen door de gemeente en tussen de verschillende dorpen. Hierbij houden we rekening met de haltes nabij ouderenwoningen en zorginstellingen.
- Bij aanbesteding voor OV zet Utrechtse Heuvelrug in op schone bussen. Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, WMO-vervoer).
- We zijn tevreden over het leerlingenvervoer door Connexxion. Leerlingenvervoer zal altijd een uitdaging blijven, ook omdat zoveel leerlingen naar onderwijs buiten de eigen dorpskern gaan. Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de ouders dat het kind de school kan bezoeken.
- OV-fietsverhuur op alle OV-knooppunten. Daarbij denken we ook aan de belangrijkste bushaltes in onze gemeente, naast de treinstations.
- Vraagafhankelijk vervoer (een belbus of haltetaxi) is alleen een alternatief voor OV als sprake is van korte aanmeldtijden (maximaal 1 uur), geen ellenlange routes vanwege meerdere klanten en een aantrekkelijke prijs.
- Binnen 4 jaar zijn alle bushaltes toegankelijk gemaakt voor iedereen, voor zover dit nog niet gebeurd is.
- OV-abonnementen moeten in de hele regio geldig zijn in zowel bus als trein, ongeacht de vervoerder. Hierdoor kunnen sommige reizigers tientallen euro's per maand besparen. De gemeente gaat hiervoor lobbyen bij de provincie en alle vervoerders die betrokken zijn, en ook het ministerie van infrastructuur en Waterstaat.
- Nieuwe bewoners krijgen informatie over de OV-bereikbaarheid van hun woonplaats.

8.5 Auto en vrachtverkeer

- Om aantrekkelijk te blijven voor inwoners en bedrijven moet Utrechtse Heuvelrug per auto/vrachtwagen bereikbaar blijven en wordt in ieder geval de doorstroming op hoofdwegen verbeterd.
- Deelauto projecten komen maar moeizaam van de grond in de Utrechtse Heuvelrug, er wordt te weinig gebruik van gemaakt. Toch willen we het gebruik van (zero-emissie) deelauto's stimuleren. En bijvoorbeeld ook het delen van privéauto's.
- Bij nieuwe grote woningbouwprojecten wordt altijd gekeken of deelmobiliteit onderdeel van het project kan worden. Dit wordt in de toekomst de norm, het project Driebergen-Zeist is een testcase. Zo is voor nieuwe bewoners meteen duidelijk hoe zij van en naar hun nieuwe huis kunnen. Bij de parkeernorm wordt hiermee rekening gehouden.
- Het aantal laadpalen wordt uitgebreid en maakt de groei van het aantal elektrische auto's mogelijk. Gekeken kan worden naar de norm vanuit de NAL (Nationale Agenda Laadinfrastructuur). Wij pleiten voor slimme laadpalen zodat elektrische auto's als buffer kunnen dienen in het elektriciteitsnetwerk.
- Inwoners krijgen de mogelijkheid de eigen auto op te laden via een kabel over de stoep of een klein geultje tussen de tegels, mits voldoende voorzorgsmaatregelen zijn genomen (voorkomen van valgevaar passanten).
- Om achterstanden in het onderhoud te voorkomen moet de gemeente werken met actuele onderhoudsplannen voor de (vaar)wegen en bruggen. Bij onderhoud overlegt de gemeente met externe partijen op het gebied van kabels en leidingen zodat de weg maar een keer 'open' hoeft.
- Per dag rijden diverse pakketdiensten vele kilometers door de gemeente voor het bezorgen en ophalen van bestellingen. Pakketpunten kunnen de omvang van dit verkeer beperken en we zijn blij dat die punten al in onze dorpen bestaan. We willen met lokale ondernemers bekijken of een gezamenlijke bezorgservice opgezet kan worden om onnodige verkeersbewegingen te voorkomen.
- Aanrijroutes voor de bevoorrading van supermarkten moeten kritisch tegen het licht gehouden worden; bijvoorbeeld niet meer over parkeerterreinen.

8.6 Parkeren

- ChristenUnie wil geen betaald parkeren in onze gemeente. Waterbedeffecten (dat mensen dan wel ergens anders gaan parkeren) liggen op de loer.

Thema 3:

**Opstaan voor een rechtvaardige overheid
die bondgenoot is van vrijheid en recht**

ChristenUnie

Thema 3

Opstaan voor een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht

De ChristenUnie staat op voor een overheid die bondgenoot is van de samenleving, een baken van vrijheid en gerechtigheid. De overheid moet dienstbaar zijn aan het goede leven en strijden tegen onrecht. Een goed besluit is meer dan de helft plus één tijdens een stemming. We willen dat inwoners betrokken en gehoord worden, waarbij er aandacht is voor de belangen van minderheden.

Hoofdstuk 9. Een betrouwbare overheid

We willen dat de overheid transparant en betrouwbaar is. Die de waarheid dient, recht doet en de vrijheid verdedigt. We zorgen voor veiligheid en bestrijden criminaliteit zoals drugsgebruik en drugshandel, mensenhandel en prostitutie. We zorgen daarbij voor de grondrechten en digitale veiligheid.

Hoofdstuk 10. Een veilige samenleving

De ChristenUnie zet zich in voor herstel van goede publieke voorzieningen en een vitale samenleving, waarin omzien naar elkaar de ruimte krijgt. We willen een samenleving waarin we met respect zoeken naar mogelijkheden om verschillen te overbruggen. We spreken ons uit tegen radicalisering en discriminatie.

We zijn reëel over migratie: we leveren voldoende plaatsen voor de opvang van vluchtelingen in nood, waarbij ook inburgering belangrijk is.

Hoofdstuk 9

Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor op?

De ChristenUnie staat op voor een overheid waar mensen op kunnen rekenen als ze er zelf niet meer uit komen, die recht doet en ervoor zorgt dat de samenleving bloeit.

Een betrouwbare overheid is ook een overheid die uitspreekt dat zij niet alle problemen van mensen kan oplossen. De rol van de overheid is in de tijd te groot geworden, waardoor de kracht van gemeenschappen is uitgehold. De gemeente waardeert initiatieven van inwoners en organisaties. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijv. coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, wonen, lokale economie of wijkbeheer.

Kwetsbare medemensen

Maar mensen redden het niet altijd alleen, en zelfs niet altijd samen. De gemeente heeft dan als taak naast mensen te staan. De overheid is een schild voor de zwakke, zo lezen we in de Bijbel. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is.

Goed bestuur wordt gevormd door mensen met een sterk moreel en integer kompas. Daar mogen lokale leiders op aangesproken worden. Binnen de gemeenteraad zet de ChristenUnie zich in op luisteren naar mensen en samenwerken. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief zijn.

Geen referenda

Referenda zijn geen oplossing bij complexe politieke vraagstukken. Een (brede) enquête is een betere optie. Bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad knopen doorhakt.

Democratie is geen statisch begrip, er moet aan gewerkt worden. Daarom wil de ChristenUnie zich inzetten om vooral ook jongeren te betrekken bij de lokale democratie, want het gaat om hún toekomst.

Complex

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, nieuwkomers en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Utrechtse Heuvelrug haar regels zo simpel mogelijk houdt.

Elke inwoner van Utrechtse Heuvelrug heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van gender, afkomst, handicap of andere status.

9.1 Een overheid die te vertrouwen is

De ChristenUnie staat op voor een overheid die:

- Ervoor zorgt dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- Streeft naar een coalitieakkoord met duidelijke afspraken maar ook met voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen. We zijn voor een raadsbreed programma, waarin alle partijen hun beste ideeën leveren.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit geeft.
- Zorgvuldig omgaat met raadsleden en collegeleden. De burgemeester fungeert als vertrouwenspersoon voor gemeenteraad en college. Er moet een tweede vertrouwenspersoon zijn, waarbij ervoor wordt gezorgd dat er altijd een man en een vrouw vertrouwenspersoon zijn.
- Elke twee jaar heeft de gemeenteraad samen met het college een bijeenkomst over integriteit

9.2 Bewoners- én overheidsparticipatie

- In Utrechtse Heuvelrug gaan we, vanuit vertrouwen, actief werk maken van 'right to challenge' (uitdaagrecht). Het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat je, bijvoorbeeld als wijk of als dorp

een voorziening zelf in stand wilt en kunt houden.

- Dorpskernen krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de kern (met een dorpsbudget). We zijn voorstander van dorpsnetwerken zoals reeds in Maarn/ Maarsbergen, Leersum en Amerongen bestaan. Wij ambiëren dit ook voor Doorn en Driebergen.
- Vroegtijdig open en eerlijk inwoners betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- De ChristenUnie wil dat continue burgerparticipatie een vanzelfsprekende plaats inneemt.

9.3 Betrekken van jongeren

- In Utrechtse Heuvelrug wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren.
- Plannen van de gemeente moeten ook getoetst worden op de gevolgen voor jongeren (generatiecheck).
- Utrechtse Heuvelrug organiseert jaarlijks nu al een jeugdgemeenteraad, daar zijn we blij mee.

9.4 Discriminatie en racisme

- Het regionale antidiscriminatiebureau waar onze gemeente zich bij aangesloten heeft, moet goed vindbaar en bereikbaar zijn. Met signalen over ongelijke behandeling, discriminatie, antisemitisme of racisme wordt aantoonbaar wat gedaan. Dat willen we graag zo houden.
- De gemeente besteedt structureel aandacht aan racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.
- Een betrouwbare overheid is herkenbaar en representatief. Daarom is het goed om aandacht te hebben voor diversiteit binnen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke staf, bijvoorbeeld op het gebied van leeftijd, gender, achtergrond en opleidingsniveau.
- Medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie moeten over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van discriminatie, antisemitisme en racisme beschikken.

9.5 Communicatie

- Inwoners moeten informatie van de gemeente goed kunnen begrijpen, daarom communiceert de gemeente zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners (taalniveau B1).
- De ChristenUnie is er een voorstander van dat in elke bibliotheek elke week iemand van de gemeente beschikbaar is voor vragen van inwoners.
- We zijn blij dat Sociaal makelaars behoeften van inwoners en organisaties onderzoeken en signaleren en burgerinitiatieven stimuleren.
- Meer vertrouwen, minder regels: elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.

9.6 Financiën

- Gemeenten krijgen structureel te weinig geld van het Rijk voor alle wettelijke taken. Dat betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen, Utrechtse Heuvelrug de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet brengen. Daarnaast is het van belang om ook goed in beeld te hebben wat de risico's in de toekomst zijn, om toekomstige generaties niet op te zadelen met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.
- Er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg en preventie, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk zijn.

Hoofdstuk 10

Een veilige samenleving

Waar staat de ChristenUnie voor op?

De ChristenUnie staat op voor een weerbare samenleving als beste voorbereiding in een wankelende wereld. Omzien naar elkaar is daarin de basis. Daarnaast is het goed om lokale dreigingsscenario's te oefenen.

Naast wat de samenleving zelf kan doen, heeft de overheid de taak om inwoners zo goed mogelijk te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Dit betekent dat er actief ingezet moet worden op de bestrijding van criminaliteit en huiselijk geweld.

De wijkagent is het directe aanspreekpunt voor inwoners. Voor veiligheid is samenwerking tussen allerlei partijen van groot belang. Dit gaat niet vanzelf, de gemeente moet daarin het voortouw nemen.

Drank, drugs en gokken maken veel kapot in mensenlevens. Het kan niet de bedoeling zijn dat door verslaving de menselijke waardigheid verloren gaat. De ChristenUnie wil verslaving en drugsproblematiek bestrijden, inclusief de hennepkwekerijen en drugslabs. We willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden en bestrijden ondermijning.

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor, maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten en organisaties, actief inzet tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit.

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Nederland in vrijheid en veiligheid leven. Dit ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden. Het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed werkt preventief. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar.

10.1 Fysieke en sociale veiligheid

- Als mensen een hartstilstand krijgen in de openbare ruimte kan een AED in de buurt levensreddend zijn. Het is daarom van groot belang dat gemeente Utrechtse Heuvelrug een dekkend netwerk heeft van AED's én mensen die deze kunnen bedienen. We zijn blij dat de gemeente hierin een stimulerende en faciliterende rol speelt.
- In het licht van recente ontwikkelingen rond grensoverschrijdend gedrag, is het belangrijk dat Utrechtse Heuvelrug zorgt voor een veilige en integere werkcultuur. Dat raakt alle raadsleden, ambtenaren en bestuurders, ongeacht hun achtergrond.
- De gemeente werkt aan samenwerking tussen alle betrokken organisaties, zoals de Veiligheidsregio, de politie, de GGD, Veilig Thuis, het Openbaar Ministerie en de sociale dorpssteams en zorgprofessionals.
- De beschikbaarheid én zichtbaarheid van de politie op straat én online is voor de ChristenUnie een belangrijk aandachtspunt.
- Oefen lokale dreigingsscenario's. Als de stroom 48 uur uitvalt, zijn wijkcentra dan bijvoorbeeld open? Wat doen we in Utrechtse Heuvelrug wanneer er een overstroming is, of een grote brand? De bevolkingszorg is een taak van de lokale overheid. Hier moeten plannen voor liggen die ook geoefend worden. De gemeenteraad bespreekt jaarlijks de veiligheidsplannen met de burgemeester en andere verantwoordelijken. Een belangrijk onderdeel hiervan is het informeren over specifieke risico's in de gemeente en de maatregelen die hiervoor worden genomen.
- Er moeten voldoende meldpunten zijn waar de politie fysiek/digitaal aanwezig is.
- Het grootste deel van de brandweezorg wordt geleverd door vrijwilligers, de ChristenUnie waardeert hen en wil dat de gemeente zich inzet om vrijwilligers te behouden en zo nodig te werven.
- Het gevaar van een grootschalige bosbrand in onze gemeente is reëel. Simulaties tonen aan dat deze branden al gauw uit de hand kunnen lopen en een directe bedreiging vormen voor mens en dier. De gemeente heeft samen met andere gemeenten en de provincie een actieplan opgesteld om het gevaar van deze bosbranden te verkleinen. In een tijdsbestek van 15 jaar moeten de bossen door middel van brandgangen in

compartimenten opgedeeld zijn. De ChristenUnie zou graag zien dat de tijd om dit te realiseren teruggebracht wordt naar 8 jaar (2 raadsperioden).

- Cameratoezicht is een geëigend middel om veiligheid te creëren in voorkomende situaties. De ChristenUnie is overtuigd van het nut van cameratoezicht, maar vindt wel dat er een goede waarborg moet zijn op de toegang en bewaartermijn van deze beelden. Zo nodig moeten we als gemeente op dit punt de regels aanscherpen.

10.2 Drank- en drugsgebruik en gokken

- De ChristenUnie is tegen de aanwezigheid van coffeeshops en het telen van wiet door gemeenten.
- Drugsgebruik wordt niet langer genormaliseerd. De gemeente doet meer tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van wiet en synthetische drugs.
- De gemeente zet zich in om alle jongeren op middelbare scholen en hun ouders actief voor te lichten over de gevolgen van verdovende middelen en moet beleid opstellen over de wijze waarop jongeren en hun ouders/verzorgers worden voorgelicht over het gebruik van verdovende middelen en de risico's daarvan. Onderdeel hiervan is de inzet van ervaringsdeskundigen.
- De GGD krijgt voldoende financiële middelen om periodiek de situatie in gemeente Utrechtse Heuvelrug te monitoren als het gaat om middelengebruik. De GGD rapporteert elke twee jaar hierover, zodat het gemeentelijk gezondheidsbeleid periodiek en tijdig kan worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- Goed geschoolde handhavers en een adequaat handhavingsplan zorgen voor strenge handhaving van leeftijdsgrenzen op alcohol. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.
- Gok- en alcoholreclames worden geweerd uit de openbare ruimte, in Abri's en andere (licht)reclamezuilen (reclame voor roken is al verboden).
- Er wordt een afstandcriterium ingevoerd voor gokhallen (bijvoorbeeld hetzelfde als die voor coffeeshops), zodat zij niet te dicht bij scholen en andere ruimtes voor mensen die verslavingsgevoelig zijn, zie voorbeeld Maastricht.

10.3 Prostitutie en mensenhandel

- In onze gemeente wordt prostitutiebeleid ingesteld. Daarin is geen plaats voor een bordeel of voor andere seksinrichtingen. Prostitutie is geen normaal beroep en dat gaan we er in Utrechtse Heuvelrug ook niet van maken. Van harte hopen we dat er landelijk betere wetgeving komt. Maar tot die tijd zullen we ons in elk geval inzetten om zoveel mogelijk misstanden te voorkomen.
- De leeftijdsgrens voor prostitutie in gemeente Utrechtse Heuvelrug blijft 21 jaar. Bij de huidige stand van de landelijke regelgeving zijn gemeenten bevoegd om deze leeftijdsgrens te bepalen. Uit onderzoek van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel is af te leiden dat met name jongvolwassenen kwetsbaar zijn voor seksuele uitbuiting. Deze leeftijdsgrens helpt in de bestrijding daarvan.
- In gemeente Utrechtse Heuvelrug worden mogelijkheden tot thuisprostitutie verboden, de APV wordt hiervoor aangepast. Deze vorm van prostitutie is grotendeels onttrokken aan het toezicht en vormt een risico voor vormen van seksuele uitbuiting. In dit licht is het goed dit fenomeen zo ver als mogelijk aan banden te leggen.
- De gemeente investeert in uitstapprogramma's voor prostituees, we bieden hun hulp naar een andere baan.
- Utrechtse Heuvelrug zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en uitbuiters/mensenhandelaren.
- Vergunningen voor reclame-uitingen voor bordelen of andere seksinrichtingen (ook digitaal) worden niet toegestaan.
- In Utrechtse Heuvelrug wordt een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld die in het netwerk van politie, GGD en aanverwante organisaties actief is, zodat coördinatie gevoerd kan worden. Deze persoon zorgt voor vergroting van de bewustwording en signalering binnen de gemeente, en schaal op naar de juiste organisaties.
- Hierbij is er aandacht voor alle vormen van mensenhandel, dus naast seksuele uitbuiting ook criminele uitbuiting en arbeidsuitbuiting. Bij het tegengaan van jeugdcriminaliteit wordt ook expliciet aandacht gegeven aan het tegengaan van criminele uitbuiting onder jongeren, aangezien zij een extra kwetsbare groep vormen.

10.4 Ondermijning

- De gemeente Utrechtse Heuvelrug bekijkt tweejaarlijks het beleid en de uitvoering ervan inzake de aanpak van ondermijning, ter bestrijding van de verwevenheid van de boven- en onderwereld, en daarmee de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit. Dit vraagt ook om regionale samenwerking.
- Onze gemeente kijkt naar aansluiting bij de aanpak Preventie met Gezag om jonge aanwas te voorkomen en jongeren actief uit de criminaliteit te halen.
- Om illegaal gebruik van vrijkomende (agrarische) bebouwing/panden tegen te gaan, komt er beleid gericht op snelle herbestemming.
- Toezicht en handhaving op illegale bewoning van vakantieparken/campings is en blijft nodig. Wij zijn er geen voorstander van dat mensen 10 jaar of langer op een camping verblijven.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen en signaleren van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.
- Een succesvolle aanpak van ondermijning begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat, in gemeente Utrechtse Heuvelrug werken we hier actief aan.

10.5 Radicalisering

- De gemeente Utrechtse Heuvelrug investeert in jongerenwerk om aan te sluiten bij de jongerenwereld, ook digitaal, om signalen van radicalisering onder jongeren op te pikken.
- De gemeente onderhoudt actief contact met religieuze groeperingen, om vinger aan de pols te houden in het voorkomen van radicalisering.